

شکست کرونا با کمک به کشورهای ضعیف

🔗 تأثیرات واکسیناسیون بر آمار مبتلایان و از آن مهم‌تر، فوتی‌های ناشی از ویروس کرونا در کشور، علیرضاناچی ویروس‌شناس روز گذشته، بعداز ۶۶۶روز، تعداد فوتی‌ها به ۲۲ نفر

رسید. بدیهی است فوت حتی یک نفر هم بر اثر ابتلا به این بیماری، زیاد و تاسف‌بار است اما این کاهش چشمگیر آمار نشان می‌دهد در مسیر نسبت‌ادرستی قرار گرفته‌ایم.

با وجود این نباید فراموش کنیم هر ابتلا در دورترین نقطه از جهان هم می‌تواند خطری برای ما باشد؛ چرا که هر یک نفر مبتلا به این ویروس در هر نقطه‌ای از جهان، به معنای ادامه داشتن این همه‌گیری برای باقی‌کشورهاست.

با در نظر گرفتن چنین موضوعی، تنها مساله‌ای که در حال حاضر مهم به نظر می‌رسد، این است که هرچه سریع‌تر، سیاست‌هایی در تمام دنیا اتخاذ شود که بتواند از گردش هرچه بیشتر این ویروس جلوگیری کند؛ زیرا میزان موتاسیون در سویه جدید ویروس به نام امیکرون زیاد است و می‌تواند سلامت جهانی را بیشتر از گذشته به خطر بیندازد.

بدیهی است تلاش برای جلوگیری از گردش هرچه بیشتر ویروس در دنیا، احتمال انتقال بین‌گونه‌ای انواع سویه‌های ویروس کرونا را کم می‌کند. از طرف دیگر، باید در نظر داشته باشیم هرچه فرصت گردش ویروس بیشتر شود، تغییرات آن نیز بیشتر خواهد بود. پس تنها راه برای مقابله با ادامه این شرایط، کم کردن توانایی ویروس در گردش است که این کار تنها با رعایت مسائل بهداشتی و گسترش واکسیناسیون امکان‌پذیر خواهد بود.

اما در این میان یک مشکل اساسی وجود دارد، آن هم این است که بسیاری از کشورها متوجه این موضوع نیستند کمک کردن به سایر ملت‌ها و دولت‌ها برای پیشبرد هرچه بهتر واکسیناسیون، نزدیک شدن به پایان این همه‌گیری را محتمل‌تر می‌کند. برای مثال، در حالی که کشوری مانند آمریکا، میزان زیادی واکسن را ذخیره کرده است و اگر استفاده نکنند، تاریخ انقضایش به زودی خواهد‌گذشت، تنها ۲۴ درصد مردم کشور آفریقا واکسینه شده‌اند؛ آفریقایی که تا به امروز دو نوع واریانت از ویروس را به کل جهان انتقال داده‌است. بدون شک، این سیاست‌های غلط می‌تواند سلامت کل دنیا را بر هم بزند. در واقع یکی از مهم‌ترین تدبیرها برای جلوگیری از ادامه این شرایط، کمک کشورهای توانمند به سایر کشورهایی است که به صورت ساختاری، در انجام واکسیناسیون ضعیف هستند و برنامه‌ای برای واکسیناسیون ندارند. در غیر این‌صورت، با سویه‌های جدیدی از ویروس روبه‌رو خواهیم بود؛ اتفاقی که می‌تواند دستاویزی برای افراد مخالف واکسن باشد و واکسیناسیون را زیر سوال ببرد. در صورتی که واقعیت این نیست و این ما هستیم که در مدیریت علیه این ویروس اشتباه کرده‌ایم؛ چرا که واکسیناسیون تا همین امروز هم امتحانش را به خوبی پس داده‌است.

اما این موضوع زمانی اهمیت پیدا می‌کند که این روزها واژه‌ای جدید به نام دلمیکرون نیز شنیده می‌شود؛ واژه‌ای که البته در حال حاضر اطلاعات زیادی درباره آن وجود ندارد و بهتر است کمی صبر کنیم تا با آن بیشتر آشنا شویم اما موضوعی که مشخص شده این است که دلمیکرون، نه سویه است، نه واریانت و نه جهش. واقعیت این است که به دلیل گردش بالای امیکرون در دنیا و همچنان شیوع ادامه‌دار سویه دلتا در کشورها، مواردی از ویروس کووید-۱۹ دیده‌شده که ژنوم آن تغییری نکرده است، بلکه پروتئین‌های سطحی آن از هر دو سویه‌های دلتا و امیکرون تشکیل شده و به آن دلمیکرون می‌گویند.

در واقع این مساله زمانی قابل توجه خواهدبود که فرد به صورت همزمان، دچار سویه‌های دلتا و امیکرون شود؛ البته که احتمال این اتفاق بسیار پایین است ولی به هر حال پیامدهای حاصل از آن، قابل پیش‌بینی نیست و ممکن است موجب ایجاد واریانت ایمن‌گریز و خطرناک جدیدی باشد.

براساس اطلاعاتی که وزارت بهداشت منتشر کرده است تا دیروز هشت میلیون و ۳۷۳ هزار نفر در کشورمان دوز سوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند

عکس:

تسنیم

چالش‌های نسخه الکترونیک، از قطعی برق تا نسخه جعلی

علی سالاری، معاون فنی و نظارت سازمان نظام پزشکی کشور گفت: سرعت پایین اینترنت و قطعی برق مسائلی است که اجرای نسخه الکترونیک در کشور را با چالش روبه‌رو کرده است. وی ادامه داد: همچنین در برخی خدمات مانند فیزیوتراپی و بینایی سنجی نیز هنوز بستر این مهم اجرا نشده است. سالاری عنوان کرد: نوع

پلتفرمی که ایجاد شده و بستری که بیمه‌ها برای نسخه الکترونیک فراهم کرده‌اند نیز به‌راحتی در دسترس نیست. وی افزود: علاوه بر این داروخانه نمی‌تواند مستقیم به پزشک اطلاع دهد که مثلا نسخه بیمار ایرادی دارد یا دارویی که تجویز کرده تمام شده اما داروی مشابه برای بیمار در اختیار است. به همین دلیل در چنین شرایطی بیمار باید

در حالی برخی از ممنوعیت واردات واکسن می‌گویند که اساسا نیاز کشور به واردات واکسن از بین رفته است

یادآوری ضروری

ماجرای نگران‌کننده این روزها استقبال سرد شهروندان از تزریق دوز یادآور واکسن است

🔗 ممنوعیت ورود واکسن، تازه‌ترین نگرانی شهروندانی است که در آستانه فراگیری سویه امیکرون با آن روبه‌رو شده‌اند. این موضوعی است که چند روز پیش از زبان رئیس سازمان غذا و دارو اعلام شد. اما ممنوعیت ورود واکسن خارجی یا توقف واردات آن، موضوع تازه‌ای نیست. آنچه باعث شده این خبر بیشتر به چشم نیاید، شاید افزایش موارد قطعی سویه امیکرون و البته هشدار کارشناسان بهداشتی به غالب شدن این سویه در ایران باشد. هر چند آنچه از گفته‌ها و رفتار مسؤولان برمی‌آید، نشان از این دارد که وضعیت آتقدیرها هم نگران‌کننده نیست. چند روز پیش بهرام دارایی اعلام کرد: «واردات واکسن نداریم، اما همین جمله در تیت‌رسانه‌ها با «ممنوعیت واردات واکسن» معنا شد. چه توقف واردات را ممنوعیت معنا کنیم، چه نه! این تصمیم وزارت بهداشت ابهامات بسیاری به همراه داشت که پاسخی به آن داده نشد. اگر این ابهامات هم پیوست خبر توقف واردات واکسن خارجی از زبان مسؤولان وزارت بهداشت عنوان می‌شد، شاید این موضوع حاشیه‌ساز نمی‌شد. به عنوان مثال شهروندان نمی‌دانند هنوز امکان تامین واکسن از طریق سید کوواکس وجود دارد. این درحالی است که آن‌طور که وزیر بهداشت و درمان می‌گوید، سید واکسیناسیون در کشور با ورود واکسن نورا تا چند روز دیگر تنوع بیشتری به خود می‌گیرد. مهم‌تر این‌که در ادامه گفته‌های رئیس سازمان غذا و دارو، عنوان شده است: «تولید داخل کفاف نیاز ما را در این حوزه می‌دهد، اما تاییدیه نهایی این واکسن هازمان بر عنوان شده‌است. بنابراین آنچه در این بین نگران‌کننده‌است، استقبال کم شهروندان از تزریق دوز یادآور است. چرا که تا دیروز حدود ۸ میلیون نفر برای این مهم اقدام کرده‌اند.

میثم اسماعیلی

جامعه

ممنوعیت یا توقف واردات؟

اولین بار ۲۲ شهریور همین امسال بود که بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت و درمان به آشکاری اعلام کرد: «در آینده نیازی به واردات واکسن نخواهیم داشت.» این اظهارنظر در مراسم آغاز به کار مرحله سوم کارآزمایی بالینی واکسن فخرا عنوان شد و در ادامه وزیر بهداشت از «کیفیت بالای» این واکسن گفته بود. این موضوع چند ماه بعد باردیگر از سوی او تکرار شد. این بار در چهارم آذر و در نشست بررسی پیشرفت‌های موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، وزیر بهداشت اعلام کرد: «دیگر واردات واکسن کرونا نخواهیم داشت.» یک ماه پیش از این اظهارنظر، یعنی در میانه‌های آبان هم هلال احمر خبر از توقف واردات واکسن توسط این جمعیت داده بود. خبری که البته دلیل آن «تامین واکسن کافی» عنوان و در آن تاکید شده بود این سازمان «تا اطلاع ثانوی» دیگر واکسن وارد نخواهد کرد. اما در همه این اظهارنظرها همواره عنوان می‌شد جایگزین واردات واکسن خارجی، تولیدات داخلی خواهد بود. این موضوع هم با گمانه‌هایی روبه‌رو بود، به عنوان مثال در ۲۱ آذرماه محسن زهرایی، رئیس اداره بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن وزارت بهداشت عنوان کرد: «در ماه‌های آینده واکسن‌هایی که برای دوز بوستر استفاده می‌شود، احتمالا فقط واکسن‌های ایرانی خواهد بود.» معنای این گفته به نوعی این بود که تولیدات داخلی واکسن تنها برای دوز یادآور استفاده خواهد شد. اما دو روز پیش بهرام دارایی، رئیس سازمان غذا و دارو در حاشیه مراسم آغاز فاز سوم آزمایش بالینی واکسن نورا، درباره میزان واکسن‌های داخلی در سید واکسیناسیون اعلام کرد: «در حال حاضر کاملا به تولید داخل متکی هستیم و تولید داخل کفاف نیاز ما از جمله دوز سوم را خواهد داد.» این اظهارنظر اما این‌طور معنا شد که نه تنها در دوز یادآور که برای دوزهای اول و دوم هم از واکسن‌های داخلی استفاده خواهد شد.

چقدر واکسن داریم؟

هم از اطلاعاتی‌آبان ماه سازمان هلال احمر و هم در گوشه‌گوشه حرف‌های مسؤولان بهداشتی، می‌توان به این نتیجه رسید که در حال حاضر ذخیره واکسن ایران مناسب است. در این رابطه اما آمار به‌روزی وجود ندارد و به نوعی می‌توان تنها با رصد گفته‌های مسؤولان و با توجه به زمان اعلام این گفته‌ها در رابطه با میزان این ذخیره واکسن گمانه‌زنی

کرد. به عنوان مثال محسن زهرایی، رئیس اداره بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن وزارت بهداشت ۲۱ آذرماه اعلام کرده بود: «خوشبختانه بیش از ۱۶۰ میلیون دوز واکسن کرونا به کشورمان و به سردخانه مرکزی واکسن تحویل داده شده است.» این آمار اما مربوط به ۵۲ روز پیش است. می‌توان با جمعیم مقدار واکسن‌های تزریق شده و کسر آن از ذخیره اعلام‌شده واکسن، گمانه‌زنی کرد که تا امروز چه تعداد واکسن ذخیره داریم. آخرین آمار تزریق واکسن کمی بیش از ۱۴۰ میلیون دوز است و اگر آن را از ذخیره ۱۶۰ میلیونی کسر کنیم و همچنین حدود ۱۵ میلیون واکسن داخلی را در این آمار لحاظ کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که ذخیره موجود واکسن خارجی بین ۴۰ تا ۲۵۰ میلیون دوز است. تازه‌ترین آمار واکسیناسیون عمومی که از سوی وزارت بهداشت و درمان اعلام شده مربوط به روز گذشته است و طبق آن تاکنون ۵۹ میلیون و ۹۰۹ هزار نفر دوز اول، ۵۲ میلیون و ۱۴۰ هزار نفر دوز دوم و هشت میلیون و ۳۷۳ هزار نفر موفق به دریافت دوز سوم شده‌اند. اما این در حالی است که بنا به آمار رئیس سازمان نظام پزشکی مشهد در هفته گذشته «تاکنون حدود هشت میلیون ایرانی دوز اول و حدود ۲۵ درصد از جمعیت کشور هنوز دوز دوم واکسن کرونا را دریافت نکرده‌اند.» اما مسؤولان وزارت بهداشت می‌گویند جای نگرانی نیست. بهرام دارایی، رئیس سازمان غذا و دارو همین دور روز پیش اعلام کرد: «واکسن‌سازان ما ظرفیت بالایی دارند، ولی آن چیزی که ما نیاز داریم، سطح کمتری از ظرفیت آنهاست. توصیه کرده‌ایم با حداکثر ظرفیت تولید نکنند و در ماه می‌توانند حداقل تا ۱۵ میلیون دوز واکسن تولید کنند که نیاز ما را هم پوشش می‌دهد.» از این گفته هم می‌توان چنین متوجه شد که ذخیره واکسن ایران به اندازه نیاز کنونی جامعه ایران است و مراد از توقف واردات، استفاده حتمی از واکسن داخلی برای دوزهای اول و دوم نخواهد بود.

چرا شهروندان دوز سوم را تزریق نمی‌کنند؟

هر چند این روزها موضوع ممنوعیت ورود واکسن خارجی به اشتباه به بحث روز بسیاری از شهروندان تبدیل شده است، اما باید بیش از این موضوع به فکر کنند شدن روند واکسیناسیون در ایران بود. هر چند آمارهای قربانیان روزانه کرونا دیروز پس از ۶۶۶ روز به ۲۲ نفر رسید، اما باید بدانیم که تا روز گذشته ۹۴مبتلای قطعی به سویه امیکرون هم در کشورمان شناسایی شده است، سویه‌ای که قدرت سرایت شگفت‌انگیزی نسبت به سویه‌های دیگر دارد و می‌تواند به‌سرعت به سویه غالب در ایران تبدیل شود. از مدت‌ها پیش هم کارشناسان حوزه بهداشت در رابطه با آغاز موج ششم فراگیری در ایران هشدار داده‌اند، این موضوع را می‌توان از فراگیری این سویه در اروپا و بازگشت محدودیت‌ها به بسیاری از کشورهای اروپایی هم متوجه شد. همه اینها در حالی است که نزدیک به ۱۲ درصد از مردم، هنوز واکسن نزده‌اند. برداشت کنونی اپیدمیولوژیست‌ها بر این است که «واکسن‌های کرونا در مورد واریانت امیکرون نیز اثربخشی دارد.» اما چرا این موضوع با توجه به تجربه‌های سخت و تلخ گذشته هنوز مورد توجه برخی از شهروندان قرار نمی‌گیرد؟ احسان مصطفوی، عضو کمیته کشوری واکسن معتقد است: «بحث واکسن در ایران به نوعی به موضوع اعتماد عمومی گره خورده است، اما تنها دلیل استقبال کم شهروندان از تزریق دوز سوم، امنیت کاذبی است که برای برخی شکل گرفته است.»

ایران در حالی تا چند ماه پیش جزو پیشگازان تزریق روزانه واکسن بود و حتی از رکوردشکنی‌های متوالی در این زمینه گفته می‌شد که این روزها به طور میانگین ۳۰۰ هزار دوز تزریق روزانه دارد. به طور مثال با مقایسه آمار روزانه واکسیناسیون در دو روز شنبه و یکشنبه گذشته، می‌توان فهمید در این مدت ۴۱۹ هزار دوز واکسن تزریق شده است. از این مقدار هم ۴۰ هزار دوز سهم نفراتی است که اقدام به تزریق دوز اول کرده‌اند و نزدیک به ۱۰۰ هزار دوز هم سهم دوز دومی‌هاست. با کسر این اعداد از مقدار کل دوزهای تزرفتی در فاصله این دو روز، می‌توان متوجه شد که کمتر از ۳۰۰ هزار نفر (۲۸۲ هزار نفر) در فاصله یک روز اقدام به تزریق دوز سوم کرده‌اند. آن هم در حالی که سرعت انتشار سویه امیکرون با شیب معناداری رو به افزایش است.

سید واکسیناسیون متنوع‌تر می‌شود

پیش‌فرض‌های مسؤولان در ماه‌های گذشته آرام رنگ و واقعیت به خود می‌گیرد. ماه گذشته از سوی وزارت بهداشت اعلام شده بود در آینده‌ای نزدیک در مراکز واکسیناسیون پنج نوع واکسن ایرانی در اختیار مردم خواهد بود که در این بین می‌توان به واکسن‌های برکت، پاستوکوک، اسپایکوژن، رازی و فخرا اشاره کرد. این در حالی است که واکسن نورا نیز تا مدتی دیگر در اختیار عموم قرار می‌گیرد.

بنابراین می‌توان گفت این موضوع، این روزها محقق شده است و تازه‌ترین نشانه این تحقق، در گفته‌های بهرام عین‌اللهی چند روز پیش و در مراسم آغاز فاز سوم کارآزمایی بالینی واکسن‌کرونای نورا به چشم می‌خورد. جایی که وزیر بهداشت وعده داد به زودی واکسن نورا هم به سید واکسیناسیون ایران اضافه خواهد شد. اما موضوعی که همچنان مورد سوال شهروندان قرار دارد، به میزان کارایی واکسن‌های داخلی بازمی‌گردد. وزیر بهداشت می‌گوید واکسن‌های ایرانی از جمله «باکیفیت‌ترین واکسن‌های» جهان هستند. مسؤولان انستیتوپاستور ایران، مجموع واکسن‌های پاستوکوک تحویلی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمستان امسال را حدود ۱۳ میلیون دوز عنوان کرده‌اند و می‌گویند در همین فاصله اعتماد مردم به این واکسن‌ها بسیار بوده است. این موضوع از جمله سوالاتی بود که از رئیس سازمان غذا و دارو پرسیده شده بود، این‌که با توجه به سطح کیفی واکسن‌های داخلی، چرا این واکسن‌ها با کندی مصرف می‌شوند؟ دارایی پاسخ داده است: «تولید یک بحث است، اما تاییدیه‌ها، نظارت‌ها و فازهای مختلفی است که جنبه بالینی هم دارد. این برای ما بسیار مهم است و نمی‌شود آنها را حذف کرد، اما می‌شود روند بررسی را تسریع کرد. این دقت نظر بررسی‌های دقیق و موشکافانه کمک می‌کند واکسن ما در عرصه‌های بین‌المللی هم زودتر پذیرفته شود.» موضوع تاییدیه واکسن‌های داخلی در سطح جهانی، عمری به اندازه تولید خود واکسن‌های داخلی دارند. رئیس سازمان غذا و دارو اما با اشاره به این‌که این پروسه زمان‌بر است، می‌گوید: «برای تاییدیه‌های بین‌المللی یک‌سری مدارک علمی نیاز است که واکسن‌های داخلی به فراخور پیشرفتی که داشته‌اند، مدارک‌شان برای اخذ این تاییده‌ها فرستاده شده است.»

دوباره به پزشک مراجعه کند. وی درباره امنیت امضای الکترونیک پزشکان نیز گفت: باید از سخت‌افزار و نرم‌افزاری استفاده کرد که امضای الکترونیک پزشک و اصالت نسخه انکارناپذیر باشد. سالاری ادامه داد: این درحالی است که این روزها اگر پسورد و نام کاربری پزشک در اختیار فردی قرار بگیرد، به‌راحتی می‌تواند سوءاستفاده کند. //اسنا

به جای واردات واکسن نگران دوز سوم باشیم

یکی از اعضای کمیته کشوری واکسن به جام جم می‌گوید اظهارات رئیس سازمان غذا و دارو تنها منجر به کاهش اعتماد عمومی و افزایش نگرانی میان شهروندان می‌شود. او به جام‌جم می‌گوید: «موضوع ممنوعیت ورود واکسن موضوع تازه‌ای نیست و دلیل این توقف واردات، تنها مکفی بودن ذخیره واکسن کشور و البته کارایی تولیدات مناسب داخلی است. مطرح شدن دوباره ممنوعیت ورود واکسن از سوی وزارت بهداشت، تنها به کاهش اعتماد مردم و افزایش نگرانی آنها دامن می‌زند.» این گفته وقتی مهم‌تر به نظر می‌رسد که بدانیم همین تصمیم توقف واردات که به‌تازگی تیرتر شده و موجی از نگرانی به راه انداخته، مربوط به سید کواکسن نمی‌شود. به این مفهوم که واردات واکسن از طریق سید کواکس شامل این توقف واردات نشده و همچنان از این راه واکسن‌های خارجی وارد می‌شود. این موضوع را حتی می‌توان در گفته‌های معاون وزیر بهداشت هم متوجه شد. کمال حیدری در این رابطه اعلام کرده است: «با توجه به آن‌که تولید داخلی واکسن کرونا به اندازه است، ورود واکسن در شرایط اقتصادی فعلی توسط ستاد ملی ممنوع شده اما موارد اهدایی آسترانکا طی هفته‌های آینده وارد کشور می‌شود.» اما نکته مهم مورد اشاره مقام مسوول در کمیته کشوری واکسن، میزان کم استقبال شهروندان از تزریق دوز یادآور است. او به جام‌جم می‌گوید: «آنچه به جای این بدفهمی در رابطه با ممنوعیت ورود واکسن باید نگران آن بود، استقبال سرد شهروندان از تزریق دوز سوم است که هنوز هیچ تصمیمی در رابطه با ترغیب شهروندان در این رابطه صورت نگرفته است.» نکته مورد اشاره در گفته‌های این مقام مسؤول در این است که بدانیم به صورت میانگین روزانه ۳۰۰ هزار دوز واکسن تزریق می‌شود و بخشی از این تعداد مربوط به افرادی است که دوزهای اول و دوم از تزریق می‌کنند. بنابراین تعداد قابل‌توجهی از شهروندان، همچنان رغبتی به تزریق دوز سوم نشان نمی‌دهند.